

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
PERFORMANCE EVALUATION ACCORDING TO GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES OF
CHIANG RAK NOI SUBDISTRICT MUNICIPALITY, BANG PA-IN DISTRICT,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

¹จุมพล โปธิสุวรรณ, ²อดุลย์ เลหาพล,
³บุตรี จารุจินดา และ ⁴ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ
¹Jumpol Phothisuwan, ²Adul Laohapol,
³Buttree Jarujinda and ⁴Sakda Siripattarasophon

¹คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Received: 2025-02-22

¹Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Thailand

Revised: 2025-03-27

¹Corresponding Author's Email: Buttree2024@gmail.com

Accepted: 2025-03-28

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ (2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 10,214 คน กลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดโดยการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 390 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-Test และ F-Test รวมถึงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การดำเนินงาน; หลักธรรมาภิบาล; เทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

This study aims to (1) investigate the level of governance implementation in Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, and (2) compare the governance implementation of Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality based on personal status. This research employs a quantitative approach, targeting residents of Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, with a total population of 10,214 individuals. The sample size was determined using Taro Yamane's formula, resulting in a sample of 390 participants. The research instrument used was a questionnaire. Data analysis involved both descriptive statistics, including percentages, means, and standard deviations, as well as inferential statistics, such as t-tests, F-tests, one-way analysis of variance (One-Way ANOVA), and pairwise comparisons using Fisher's Least Significant Difference (LSD) method, with a statistical significance level set at .05.

The research findings revealed that: (1) the overall implementation of good governance principles by the Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province was at a high level, with a mean score of 3.85. When examining each dimension individually, all dimensions were also found to be at a high level. (2) A comparison of the implementation of good governance principles by the Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, categorized by personal status including gender, education level, occupation, and income level, indicated that there was no statistically significant difference overall at the .05 level.

Keywords: Performance; Good Governance; Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality,
Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

บทนำ

ในปัจจุบันการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองนโยบายต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นหลักปฏิบัติที่ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดถือในการบริหารราชการและการบริหารกิจการของท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของราชการและท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยแท้จริง (Chaiyakot, 2007)

หลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ (1) หลักนิติธรรม เป็นหลักที่ถือเป็นกฎกติกาในสังคมที่ทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง ดังนั้น การตรากฎหมายต้องถูกต้องและเป็นธรรม (2) หลักคุณธรรม เป็นการพัฒนาให้บุคลากรของภาครัฐยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัย และประกอบอาชีพสุจริต (3) หลักความโปร่งใส เป็นการทำงานที่เปิดเผยและสามารถตรวจสอบได้ (4) หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รับรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (5) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม และ (6) หลักความสำนึกรับผิดชอบ เป็นกระบวนการทำงานที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้น หลักธรรมาภิบาลเป็นลักษณะของการปกครอง การบริหาร และการจัดการให้เป็นไปในครรลองคลองธรรม ซึ่งมีความถูกต้องเหมาะสมในสิ่งที่ดีงาม (Kongson , 2019)

เทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางปะอินไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 7.50 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 26 กิโลเมตร โดยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 28.285 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 17,678.12ไร่ Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality (2019) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยที่ผ่านมาเป็นไปตามแนวทางของหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดนโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีคุณธรรมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อเป็นมาตรฐาน แนวทางการปฏิบัติ และค่านิยมสำหรับข้าราชการและบุคลากรของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย ทุกคนได้ยึดถือและปฏิบัติควบคู่กับกฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ โดยมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงานให้ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ปราศจากการทุจริต พร้อมกำหนดแนวทางให้ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยถือปฏิบัติ และดำเนินการดังนี้ (1) การบริหารงานและปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมุ่งตอบสนองความต้องการ

ของประชาชนด้วยการบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาค โปร่งใส และเป็นธรรม (2) ปลุกฝังค่านิยมและทัศนคติให้บุคลากรในสังกัดมีความรู้ความเข้าใจ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต (3) ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ส่งเสริมการดำเนินการให้เกิดความโปร่งใสในทุกขั้นตอน และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบ (4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งข้อมูลข่าวสาร เเบาะแสการทุจริต ร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านศูนย์ยุติธรรมของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย (5) กรณีพบการทุจริตจะดำเนินการสอบสวนและลงโทษขั้นสูงกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality (2020) อย่างไรก็ตาม แม้เทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานมาโดยตลอด แต่ยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและการให้บริการประชาชน ปัญหาหลักที่พบ ได้แก่ ความซับซ้อนของกฎระเบียบที่ส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของประชาชน รวมถึงข้อจำกัดด้านบุคลากรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในเชิงปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบและเสนอแนะยังอยู่ในระดับที่จำกัด อันเนื่องมาจากการขาดช่องทางที่เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ตลอดจนเครื่องมือวัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน อีกทั้งความต้องการของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นและมีความหลากหลายมากขึ้น ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรจึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด Phianchit (2021) ดังนั้น การศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงในการบริหารงานของเทศบาล ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใสให้กับประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการศึกษาทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ได้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรท้องถิ่น รวมถึงการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 10,214 คน ข้อมูล ณ เดือน มกราคม 2568 Department of Provincial Administration (2025) กลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดโดยการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ซึ่งได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 390 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าจัดลำดับเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดมาตรวัดของ Likert's Scale (Likert, 1967)

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ (1) จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูล (2) ชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบเข้าใจก่อนเริ่มการเก็บข้อมูล (3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามหลังจากที่ได้รับแล้ว และ (4) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงอนุมาน ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) เท่ากับ .05 และการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ประดิษฐ์ไปด้วย ค่า t-Test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคล 2 กลุ่ม

ค่า F-Test เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า 2 กลุ่ม พร้อมทั้งทดสอบเป็นรายคู่ เพื่อดูว่าคู่ไหนบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference หรือ (LSD)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านหลักนิติธรรม	3.75	0.60	มาก
ด้านหลักคุณธรรม	3.95	0.56	มาก
ด้านหลักความโปร่งใส	3.88	0.80	มาก
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.78	0.71	มาก
ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.80	0.74	มาก
ด้านหลักความคุ้มค่า	3.97	0.52	มาก
รวม	3.85	0.44	มาก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 2

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	จำแนกตามเพศ				t	P
	เพศชาย		เพศหญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้านหลักนิติธรรม	3.73	0.58	3.76	0.62	-0.53	.600
ด้านหลักคุณธรรม	3.93	0.58	3.98	0.55	-0.86	.388
ด้านหลักความโปร่งใส	3.83	0.81	3.92	0.79	-1.05	.295
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.74	0.66	3.83	0.76	-1.15	.249
ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.79	0.72	3.81	0.75	-0.37	.715
ด้านหลักความคุ้มค่า	4.00	0.51	3.94	0.52	1.30	.195
รวม	3.84	0.45	3.87	0.43	-0.77	.439

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในความคิดเห็นประชาชน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศพบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 3

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M S	F	Sig.
ด้านนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.617	4	0.154	0.428	.788
	ภายในกลุ่ม	142.333	395	0.360		
	รวม	142.950	399			
ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.145	4	0.036	0.114	.978
	ภายในกลุ่ม	125.594	395	0.318		
	รวม	125.739	399			
ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	1.465	4	0.366	0.572	.683
	ภายในกลุ่ม	253.015	395	0.641		
	รวม	254.480	399			
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.903	4	0.226	0.446	.775
	ภายในกลุ่ม	199.887	395	0.506		

	รวม	200.790	399			
ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.403	4	0.351	0.644	.631
	ภายในกลุ่ม	215.117	395	0.545		
	รวม	216.520	399			
ด้านความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	0.835	4	0.209	0.775	.542
	ภายในกลุ่ม	106.400	395	0.269		
	รวม	107.235	399			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.242	4	0.060	0.307	.873
	ภายในกลุ่ม	77.647	395	0.197		
	รวม	77.889	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในความคิดเห็นประชาชน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 4

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M S	F	Sig.
ด้านนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.653	4	0.163	0.45	.770
	ภายในกลุ่ม	142.297	395	0.360		
	รวม	142.950	399			
ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.944	4	0.236	0.75	.560
	ภายในกลุ่ม	124.795	395	0.316		
	รวม	125.739	399			
ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	1.623	4	0.406	0.63	.639
	ภายในกลุ่ม	252.857	395	0.640		
	รวม	254.480	399			
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2.048	4	0.512	1.02	.398
	ภายในกลุ่ม	198.742	395	0.503		

	รวม	200.790	399			
ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	3.997	4	0.999	1.86	.117
	ภายในกลุ่ม	212.523	395	0.538		
	รวม	216.520	399			
ด้านความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	0.907	4	0.227	0.84	.499
	ภายในกลุ่ม	106.328	395	0.269		
	รวม	107.235	399			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.851	4	0.213	1.09	.361
	ภายในกลุ่ม	77.038	395	0.195		
	รวม	77.889	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในความคิดเห็นประชาชน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่าโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 5

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M S	F	Sig.
ด้านนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.052	4	0.263	0.73	.571
	ภายในกลุ่ม	141.898	395	0.359		
	รวม	142.950	399			
ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.030	4	0.507	1.62	.168
	ภายในกลุ่ม	123.709	395	0.313		
	รวม	125.739	399			
ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	4.299	4	1.075	1.70	.150
	ภายในกลุ่ม	250.181	395	0.633		
	รวม	254.480	399			
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2.565	4	0.641	1.28	.278
	ภายในกลุ่ม	198.225	395	0.502		

	รวม	200.790	399			
ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2.516	4	0.629	1.16	.328
	ภายในกลุ่ม	214.004	395	0.542		
	รวม	216.520	399			
ด้านความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	1.382	4	0.345	1.30	.274
	ภายในกลุ่ม	105.853	395	0.268		
	รวม	107.235	399			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.276	4	0.319	1.61	.162
	ภายในกลุ่ม	76.613	395	0.194		
	รวม	77.889	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในความคิดเห็นประชาชน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอาชีพ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านระดับรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังตารางที่ 6

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M S	F	Sig.
ด้านนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.362	4	.590	1.659	.159
	ภายในกลุ่ม	140.588	395	.356		
	รวม	142.950	399			
ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.756	4	0.439	1.40	.234
	ภายในกลุ่ม	123.983	395	0.314		
	รวม	125.739	399			
ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	6.297	4	1.574	2.51	.042
	ภายในกลุ่ม	248.183	395	0.628		
	รวม	254.480	399			
ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.565	4	0.391	0.78	.542
	ภายในกลุ่ม	199.225	395	0.504		

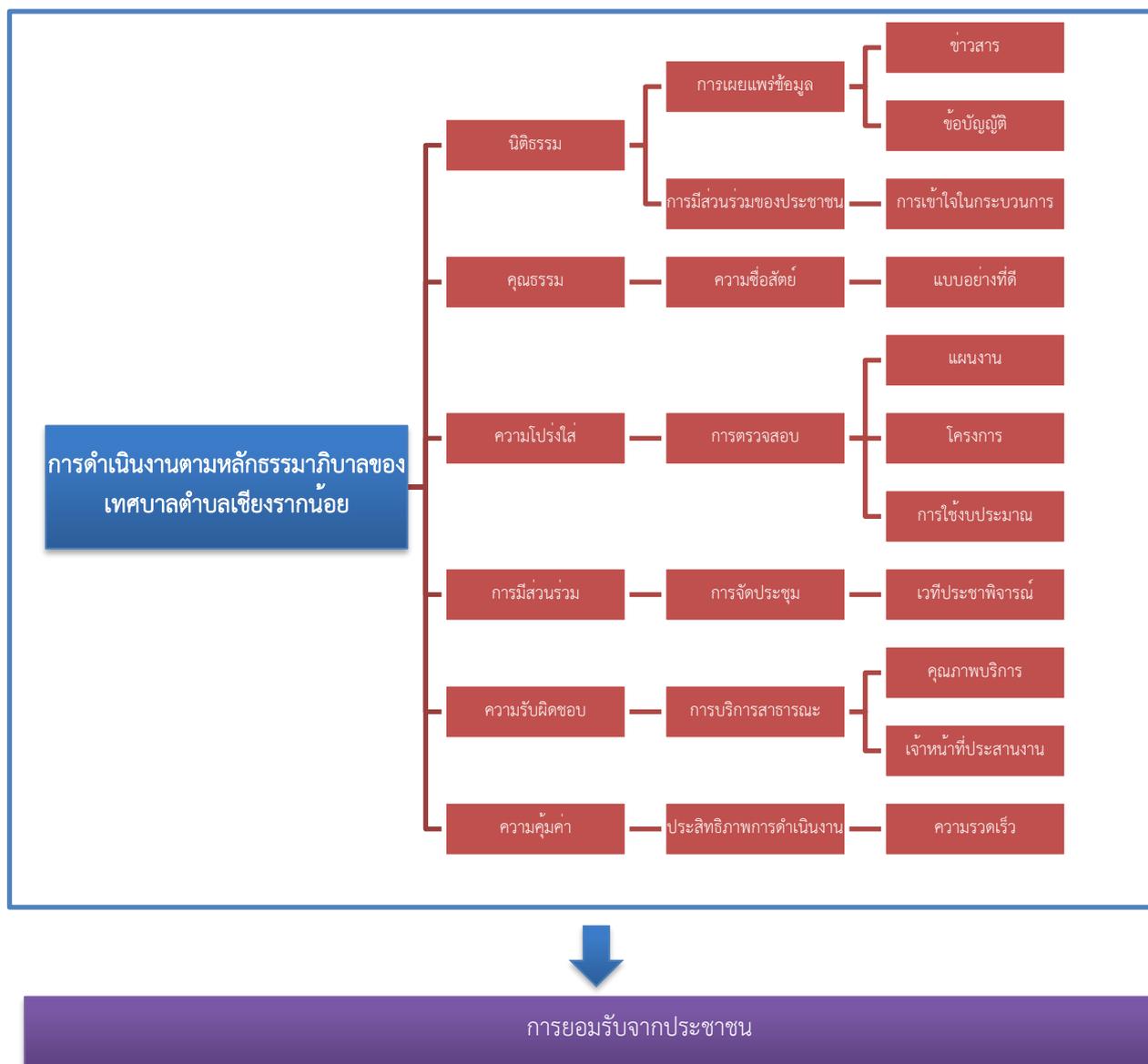
	รวม	200.790	399			
ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	3.896	4	0.974	1.81	.126
	ภายในกลุ่ม	212.624	395	0.538		
	รวม	216.520	399			
ด้านความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	0.077	4	0.019	0.07	.991
	ภายในกลุ่ม	107.158	395	0.271		
	รวม	107.235	399			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.117	4	0.279	1.44	.221
	ภายในกลุ่ม	76.772	395	0.194		
	รวม	77.889	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในความคิดเห็นประชาชน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านระดับรายได้

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับความคิดเห็นในเชิงบวกในทุกมิติ โดยประชาชนให้ความเห็นอย่างดีในด้านความคุ้มค่า ซึ่งตามมาด้วยด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และหลักการมีส่วนร่วม รวมถึงด้านนิติธรรม ในมิติของนิติธรรม การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องช่วยให้ประชาชนเข้าใจและเข้าร่วมในกระบวนการบริหารงานได้ดีขึ้น ในด้านคุณธรรม เจ้าหน้าที่และผู้บริหารยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ส่วนด้านความโปร่งใส ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบแผนงาน โครงการ และการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ เทศบาลยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดประชุมเวทีและการประชาพิจารณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อมั่นร่วมกัน ในด้านความรับผิดชอบ องค์กรให้บริการสาธารณะที่ครอบคลุมและมีคุณภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่ประสานงานในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่ด้านความคุ้มค่า การดำเนินงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ทรัพยากรถูกใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน และเกิดการยอมรับในกระบวนการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย จากการวิจัยนี้เป็นหลักฐานยืนยันถึงความสำเร็จของการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย ซึ่งสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานของหน่วยงานท้องถิ่นอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ ซึ่งอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ข้อบัญญัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนได้รับทราบ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลได้ดีขึ้น อีกทั้งการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเปิดเวทีประชาคมและจัดประชาพิจารณ์ให้ประชาชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้ช่วยสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้าใจในระดับที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phongprasert (2023) ได้ศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ มีการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริตและยึดถือคุณธรรม จึงกลายเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม การบริหารงานของผู้บริหารเองก็มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ความคิดเห็นที่ได้รับถูกประเมินในระดับสูง เป็นผลให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rojanaratmi (2022) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวล อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวล อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักนิติธรรม หลักการกระจายอำนาจ หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิภาพ และหลักความเสมอภาคหลักความเปิดเผยและโปร่งใส ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tree-inthong and Gluntapura (2022) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้ดำเนินงานตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ รวมถึงการใช้งบประมาณ นอกจากนี้ยังมีนโยบายการบริหารที่สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรและสามารถปฏิบัติได้ง่าย โดยเน้นการมุ่งผลประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชน และยังมี การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและตรงกับข้อเท็จจริงให้แก่สาธารณะ เป็นผลให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wisutthawon (2023) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจิง อำเภอศรีเทพ

จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจิง อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในแต่ละด้าน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยมีความพยายามในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจผ่านการจัดประชุมเวทีประชาคมและการประชาพิจารณ์ อีกทั้งยังมีการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ การดำเนินการเหล่านี้ช่วยสร้างความโปร่งใสและช่วยสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างประชาชนในท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในหน่วยงานเป็นผลให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongnimit (2022) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ทั้ง 6 หลัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongkhao (2023) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่าชะมวง ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความไม่สอดคล้องของผลการวิจัยอาจมาจากความแตกต่างในแนวทางการบริหาร รูปแบบการเปิดเผยข้อมูล ระดับการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และบริบททางสังคมของแต่ละพื้นที่ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้และความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะองค์กรได้จัดให้มีการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและครอบคลุม ทั้งในและนอกสถานที่ พร้อมทั้งมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการรับแจ้งเหตุและประสานงานในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะ ผู้บริหารมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน และนำข้อมูลเหล่านั้นมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongnimit (2022) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ทั้ง 6 หลัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายงบประมาณมีการตรวจสอบการใช้งบประมาณทุกเดือน และมีการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน นอกจากนี้ยังมีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย เป็นผลให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thamrongkitti (2023) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสาธง สมุทรปราการ ผลของการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสาธง สมุทรปราการ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสด็จ จังหวัดสมุทรปราการ ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ภายในหน่วยงาน เพื่อยกระดับการให้บริการประชาชนให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็ว และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นผลมาจากการที่เทศบาลตำบลเชียงรากน้อยมีนโยบายและการดำเนินงานที่มีความโปร่งใสและยุติธรรม ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ประชาชนจึงรู้สึกได้รับการบริการที่มีคุณภาพและได้รับการดูแลอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่เทศบาลตั้งใจไว้ในการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล ทำให้ประชาชนที่มีสถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phianchit (2021) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนาง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนครั้งที่เคยใช้บริการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลหมอนนางไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thamrongkitti (2023) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสด็จ สมุทรปราการ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสด็จ สมุทรปราการ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอบางเสด็จ สมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tree-inthong and Gluntapura (2022) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยทางบริบทของพื้นที่การบริหารงาน และลักษณะเฉพาะของประชากรในแต่ละเทศบาลที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชน

สรุป

ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ ส่วนการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกด้าน แต่จะพบว่า ด้านหลักนิติธรรมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับหลักธรรมาภิบาลด้านอื่น ๆ ดังนั้น เทศบาลตำบลเชียงรากน้อยสามารถใช้ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและกฎหมาย การปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้มากขึ้น เช่น การพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม การกำหนดมาตรการติดตามและควบคุมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และการจัดให้มีเวทีประชาคมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ส่วนประชาชนในพื้นที่สามารถใช้ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการเสนอแนะและติดตามการดำเนินงานของเทศบาลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะในด้านหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่ากฎหมายและข้อบัญญัติต่าง ๆ มีความเป็นธรรมและสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยได้รับการยอมรับจากทุกกลุ่มในสังคม โดยไม่มีปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นในการดำเนินงาน สะท้อนถึงความสำเร็จในการบริหารงานอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส

จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยควรรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พัฒนาช่องทางการสื่อสารสองทางกับประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นสามารถศึกษารูปแบบการบริหารงานของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อยเป็นตัวอย่างนำแนวทางการดำเนินงานที่สร้างความเท่าเทียมนี้ไปปรับใช้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่เทศบาล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากผลการศึกษาสะท้อนว่าธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก แต่ไม่ได้ระบุถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และสามารถนำไปพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้

References

- Chaiyakot, W. (2007). *Evaluation Of the Administration According to The Principles of Good Governance of Borabue Subdistrict Municipality, Borabue District, Maha Sarakham Province*. (Master's Thesis). Sarakham University. Sarakham.
- Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality. (2019). *General information*. Phra Nakhon Si Ayutthaya: Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality.
- Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality. (2020). *Announcement Of Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality on The Expression of Honest Intentions, Strengthening Morality and Transparency in The Administration of Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality*. Phra Nakhon Si Ayutthaya: Chiang Rak Noi Subdistrict Municipality.
- Department of Provincial Administration. (2025). *Population Statistics*. Pathum Thani: Department of Provincial Administration.
- Kongson. C. (2019). Good Governance for Administration. *Wang Student Journal*, 21(1), 43-53.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M (Ed.) *Attitude Theory and Measurement*, New York: Wiley & Son.

- Phianchit, W. (2021). *The Opinion of Citizen Toward the Management According to The Good Governance Principle of Monnang Subdistrict Municipality, Phanat Nikhom District, Chonburi Province*. (Master's Thesis). Burapha University. Chonburi.
- Phianchit, W. (2021). *Public Opinion on The Administration According to The Principles of Good Governance of Mon Nang Subdistrict Municipality, Phanat Nikhom District, Chonburi Province*. (Master's Thesis). Burapha University. Chonburi.
- Phongprasert, T. (2023). *Local Development Based on The Principles of Good Governance of Na Kluea Subdistrict Administrative Organization, Phra Samut Chedi District, Samut Prakan Province*. (Master's Thesis). Dhurakij Pundit University. Bangkok.
- Rojanaratmi, P. (2022). *Good Governance Management of The Executives of Na Si Nuan Subdistrict Administrative Organization, Phayakkhaphumiphisai District, Maha Sarakham Province*. (Master's Thesis). Sarakham University. Sarakham.
- Thamrongkitti, B. (2023). *Good Governance Administration of Local Government Executives in Bang Sao Thong District, Samut Prakan Province*. (Master's Thesis). Siam University. Bangkok.
- Thongnimit, T. (2022). *Good Governance Practices of Sam Ngao Municipality Personnel, Sam Ngao District, Phichit Province*. (Master's Thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University: Nakhon Sawan.
- Thongkhao, T. (2023). Public Opinion regarding Work Performance upon Good Governance Principle of the Thachamoung Sub-District Administrative Organization, Rattaphum District, Songkhla Province. *PAAT Journal*, 2(4), 12-29.
- Tree-inthong, S., & Gluntapura, O. (2022). People's Opinions on the Administration Applying Good Governance of Plaibang Subdistrict Municipality in Bangkruai District Nonthaburi Province. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 8(4), 197-208.
- Wisutthawon, P. (2023). *People's Attitudes Towards the Administration Using the Principles of Good Governance of Khlong Krathang Subdistrict Administrative Organization, Si Thep District, Phetchabun Province*. (Master's Thesis). Sarakham University. Sarakham.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row.